

Magnar Elling Svandal
Snarv 8
8480 Andenes

Saksb.: Espen Olaf Henriksen
e-post: fmnoehe@fylkesmannen.no
Tlf: 75531603
Vår ref: 2013/2141
Deres ref:
Vår dato: 22.05.2017
Deres dato: 25.04.2017
Arkivkode: 433.2

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag - Magnar Svandal - 24/1 - Andøy

Fylkesmannen viser til søknad av 25.4.2017 om tillatelse til utsetting av utenlandsk treslag (lutzgran) til skogproduksjon.

Vedtak

Magnar Svandal gis tillatelse til utsetting av 1500 lutzgran til skogproduksjon på gnr. 24 bnr. 1 i Andøy kommune, på område avmerket på kart vedlagt søknad. Tillatelsen omfatter også eventuell suppleringsplanting innenfor samme areal. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår til tillatelsen:

- Søker plikter å begrense spredning av lutzgran fra utsettingsområdet. Spredning innen egen eiendom må fjernes av søker. Ved spredning til andre eiendommer må søker om mulig innhente grunneiers samtykke og deretter fjerne spredningen. Hvis eier av annen eiendom ikke tillater fjerning, må spredningen meldes til Fylkesmannen.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Det skal ikke settes igjen trær (frøtrær) for naturlig foryngelse når bestanden hogges¹.
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll. Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel².
- Utplanting og eventuell suppleringsplanting på samme areal må være fullført innen 31.12.2027
- Plantingen må gjennomføres på en slik måte at naturen rundt ikke skades unødvendig³.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen⁴.

¹ Jf. forskrift om utsetting av utenlandske treslag § 8

² Jf. forskrift om utsetting av utenlandske treslag § 10

³ Jf. naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og framgangsmåter

⁴ Jf. forskrift om utsetting av utenlandske treslag § 11

Bakgrunn

Magnar Svandal har søkt om å sette ut 1500 lutzgran (*Picea ×lutzii*) på sin eiendom 24/1 i Andøy kommune.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det følger av naturmangfoldlovens § 30 at utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet, og at slik tillatelse ikke kan gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kgl. res. av 25.5.2012. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser etter forskriften har blitt delegert til Fylkesmannen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Begrunnelse

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert tilgjengelig kunnskap om treslaget og naturverdiene i og rundt utsettingsfeltet. Vi legger vekt på om det kan forventes spredning av treslaget som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) i områdene rundt feltet.

Lutzgran er en hybridart mellom sitkagran og kvitgran som er hjemmehørende i Canada og Alaska. Selv om arten er en hybrid, så har den evnen til å formere seg med frø. Ifølge *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold* (DN-utredning 8-2012) kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Artsdatabanken har vurdert lutzgran til å være treslag med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012). Kunnskapen om lutzgranas spredningsevne og økologiske effekt er imidlertid foreløpig ufullstendig. Etter at Artsdatabanken i 2012 gjorde sin risikovurdering er det registrert flere hundre forekomster av lutzgran som har spredd seg ut fra plantefelt, blant annet i Vesterålen (Artskart/Artsdatabanken). Rapporten *Kartlegging av kortdistanse-spredning av fremmede bartrær* (NINA-rapport 1231, 2016) gir eksempler på spredning av lutzgran til både myr, skog og hei. Miljødirektoratet argumenterer i et vedtak av 5.10.2015 for at lutzgran bør behandles på lik linje med sitkagran. Sitkagran er av Artsdatabanken vurdert som en art med *svært høy risiko* (SE).

Arealet som søkes beplantet (ca. 6,5 daa) ligger i nordvestvendt terreng ca. 100 meter over havet og ca. 350 m øst for Bødalsvatnet. Ifølge søknaden ligger det omsøkte plantefeltet i et område med bjørkeskog av typen småbregneskog. Plantefeltet ligger i direkte tilknytning til felt der det ble plantet lutzgran i 2014 og 2015. Det er ingen kjente naturverdier i selve utsettingsfeltet. Berggrunnen under feltet består av dioritt og gabbro med et tynt dekke av morenemateriale.

Områdene rundt plantefeltet vil kunne påvirkes av vindspredte frø fra feltet. Ifølge søker dominerer nordvestlig vind. Målestasjonen på Trolltinden, 23 km lengre nord, hadde i 2016 nord og vest-sørvest som vanligste vindretninger. I plantefeltets umiddelbare nærområde er

det ikke registrert spesielle naturverdier⁵ som kan forventes å bli negativt påvirket av utsettingen. Drøyt 500 m nord for det omsøkte plantefeltet ligger sørenden av kystmyr-lokaliteten *Andmyran - Skogvollmyra* (verdi A). Det var per 2015 ikke påvist spredning av fremmede arter i denne kystmyra⁶. Et par hundre meter vest for kystmyras sørende ligger et sitkagranfelt fra 60-tallet. To-tre kilometer nord i myra står flere etablerte lebelter av plantet gran. Myra ser altså ut til å ha fått tilført granfrø gjennom flere tiår, men uten at det til nå er påvist forekomster av fremmede arter. Det er dermed grunn til å tro at myra ikke er spesielt mottagelig for spredning av gran. Det omsøkte feltet blir også liggende lengre fra kystmyra enn flere granfelt som er frøbærende i dag.

Negative virkninger av utenlandske treslag kan i noen tilfeller først komme til syne etter mange år som viltvoksende. Det er derfor viktig å være føre-var og sikre at lutzgrana ikke spres utenfor plantefeltet. Generelt er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfold⁷. I dette inngår kostnaden av tilsyn og eventuelt fjerning av trær som eventuelt sprer seg ut fra plantefeltet.

Oppsummering av vår vurdering: Naturmangfoldet rundt det omsøkte plantefeltet er ikke spesielt sårbart for spredning av lutzgran. For å være føre-var, og for å hindre eventuelle negative virkninger på naturen, er det satt en del vilkår for tillatelsen. Forutsatt at vilkårene følges mener vi at tiltaket vil gi liten eller ingen negativ effekt på naturmangfoldet. Vår samlede vurdering er derfor at tiltaket kan tillates.

Saksopplysninger

Både søker og andre med interesse i saken kan klage på vedtaket. Klagefristen er 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent, jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland og avgjøres av Miljødirektoratet hvis Fylkesmannen ikke omgjør eget vedtak.

Med hilsen

Christian Brun-Jenssen (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Sortland kommune	Postboks 117	8401	Sortland
Andøy kommune	Postboks 187	8483	ANDENES

⁵ Viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter

⁶ Ifølge lokalitetens faktaark i Naturbase

⁷ Naturmangfoldloven § 11